

Sygn. akt VII U 734/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 października 2018 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Stachurska

Protokolant: sekr. sądowy Anna Bańcerowska

po rozpoznaniu w dniu 22 października 2018 r. w Warszawie

sprawy M. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W.

o wysokość zadłużenia z tytułu nieopłaconych składek

na skutek odwołania M. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddział w W.

z dnia 19 kwietnia 2018r. numer (...),

z dnia 19 kwietnia 2018 r. numer (...),

z dnia 5 czerwca 2018 r. numer (...),

z dnia 5 czerwca 2018 r. numer (...).

1. umarza postępowanie w sprawie odwołania od decyzji z dnia 19 kwietnia 2018r. numer (...),
2. umarza postępowanie w części w jakiej decyzja z dnia 19 kwietnia 2018 r. numer (...), została zmieniona przez decyzję z dnia 5 czerwca 2018 r. numer (...),
3. oddala odwołania w pozostałym zakresie.

UZASADNIENIE

M. J. w dniu 28 maja 2018r. złożyła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W. z dnia 19 kwietnia 2018r., nr (...), nakładającej obowiązek uiszczenia kwoty 56.774,93 zł z tytułu należności składkowych za lata 2012 – 2017. Wskazała, że w tej samej dacie została wydana również inna decyzja dotycząca składek za lata 2015 – 2017 i jest to niezrozumiałe. Nie zostały wyjaśnione przez organ rentowy powody, dla których zostały wydane dwie decyzje z tego samego dnia, obejmujące różne czasookresy, które de facto się nakładają.

Prezentując przyczyny wszczęcia postępowania w sprawie zaległych składek ubezpieczona wskazała, że nie płaciła składek, ponieważ otrzymywała coroczne zestawienia składek uiszczonych przez pracodawcę (...) S.A. Poza tym przez ponad 5 lat otrzymywała z ZUS-u potwierdzenie w postaci rocznych zestawień wpłaconych składek uiszczonych przez byłego pracodawcę. Przez kilka lat przebywała na urlopie macierzyńskim. W międzyczasie będąc w ciąży z drugim

dzieckiem osobiście udała się do ZUS celem wyjaśnienia stanu konta. Złożyła również w tej sprawie pismo. Otrzymała ustną informację, że wszystko jest uregulowane i przez prawie dwa lata nie otrzymywała żadnej odpowiedzi w związku ze swoim pismem. Dopiero po tak długim czasie dostała dwie decyzje obciążające ją bardzo dużymi kwotami wraz z odsetkami. Odsetki zostały naliczone nieprawidłowo, również za okres oczekiwania na odpowiedź ZUS. Uwzględniając wskazane argumenty ubezpieczona zakwestionowała wysokość naliczonych przez ZUS kwot i wniosła o korektę decyzji w tym zakresie (odwołanie z dnia 23 maja 2018r., k. 3 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania. Uzasadniając swe stanowisko wskazał, że po złożeniu odwołania, w wyniku ponownej analizy konta, ustalono, że w decyzji z dnia 19 kwietnia 2018r. wskazano nieprawidłowy okres zadłużenia. Zostały w niej uwzględnione przedawnione składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne za okres od września 2012r. do grudnia 2012r. W związku z tym w dniu 8 czerwca 2018r. została wydana decyzja nr (...) zmieniająca wcześniejszą decyzję nr (...). Dodatkowo w tej samej dacie organ rentowy na podstawie art. 83 ust. 6 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wydał decyzję nr (...), uchylającą w całości decyzję z dnia 19 kwietnia 2018r., nr (...), gdyż należności z tytułu składek wskazane w uchylonej decyzji zostały objęte decyzją nr (...).

Uzasadniając ustalone dla ubezpieczonej zadłużenie, w tym odsetki za zwłokę od nieopłaconych w terminie składek, organ rentowy wskazał na przepisy ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych – art. 13 ust. 4, art. 23 ust. 1 i 4, art. 41 ust. 6, art. 83 ust. 1 oraz na regulacje ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017r., poz. 201) (odpowiedź na odwołanie z dnia 13 czerwca 2018r., k. 5 – 6 a.s.).

W piśmie procesowym z dnia 6 sierpnia 2018r. pełnomocnik organu rentowego wyjaśnił, że organ rentowy wskazując wcześniej na wydanie w dniu 8 czerwca 2018r. nowych decyzji w sprawie ubezpieczonej popełnił błąd pisarski. Prawidłowa data wystawienia decyzji zmieniającej i uchylającej to 5 czerwca 2018r. (pismo procesowe z dnia 6 sierpnia 2018r., k. 30 a.s.).

M. J. w dniu 24 lipca 2018r. złożyła odwołania od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddział w W. z dnia 5 czerwca 2018r., nr (...) oraz z dnia 5 czerwca 2018r., nr (...).

W odwołaniach od ww. decyzji ubezpieczona wskazała, że druga z wymienionych decyzji nie odnosi się do wszystkich okoliczności sprawy, które zostały przedstawione w poprzednim odwołaniu. Z kolei odnosząc się do pierwszej z ww. decyzji M. J. podniosła, że nie zgadza się z kwotą zadłużenia, albowiem do kwoty tej zostały doliczone odsetki za zwłokę, podczas gdy decyzja w sprawie rozliczenia jej konta została wydana po upływie dwóch lat od momentu zgłoszenia wniosku o rozliczenia konta. Dodatkowo ubezpieczona podniosła, że ustnie otrzymała odpowiedź z ZUS, że składki są prawidłowo opłacane przez jej pracodawcę. W takim przekonaniu ubezpieczona tkwiła zwłaszcza, że otrzymywała z ZUS coroczne zestawienie opłaconych składek. W tej sytuacji obarczenie odsetkami od 2013 roku uważa za krzywdzące i nie znajdujące potwierdzenia w materiale dowodowym. Tym bardziej za krzywdzące uważa naliczenie odsetek za czas oczekiwania na decyzję ZUS przez okres dwóch lat (odwołania z dnia 6 lipca 2018r., k. 20 a.s. i 22 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołań od decyzji z dnia 5 czerwca 2018r., a uzasadniając swe stanowisko przytoczył tożsamą argumentację jak w odpowiedzi na odwołanie od decyzji z dnia 19 kwietnia 2018r. (odpowiedź na odwołanie z dnia 25 lipca 2018r., k. 24 – 25 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

M. J. w okresie od 1 października 2011r. do 31 maja 2015r. była zatrudniona w (...) S.A. W trakcie tego zatrudnienia od dnia 29 czerwca 2012r. do dnia 31 maja 2015r. przebywała na urlopie wychowawczym. W trakcie urlopu wychowawczego, od dnia 9 lipca 2012r. rozpoczęła prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej. Zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych z tego tytułu dokonała od dnia 7 września 2012r. Za okres od 7 września 2012r. do czerwca 2015r. składała osobiście deklaracje rozliczeniowe, a składki opłacała częściowo za miesiące maj –

lipiec 2015r. Za pozostałe miesiące nie dokonała zapłaty składek, a deklaracje rozliczeniowe za okres od lipca 2015r. do grudnia 2017r. sporządził ZUS (okoliczności bezsporne).

W dniu 18 maja 2016r. M. J. złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych wnioski o rozliczenie konta płatnika składek (wnioski z dnia 18 maja 2016r., nienumerowana karta akt ZUS).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w piśmie z dnia 9 czerwca 2016r. poinformował ubezpieczoną, że dokonano analizy deklaracji rozliczeniowych i wpłat zaewidencjonowanych na koncie za okres od maja 2015r. do kwietnia 2016r. i stwierdzono brak dokumentów rozliczeniowych za okres od września 2012r. do kwietnia 2015r. oraz brak dokumentów zgłoszeniowych do ubezpieczeń, co wymaga wyjaśnienia rozbieżności i złożenia poprawnych dokumentów. Poinformowano ubezpieczoną, że po dokonaniu tego i złożeniu nowego wniosku o rozliczenie konta wnioski będzie ponownie rozpatrzony (pismo ZUS z dnia 9 czerwca 2016r., nienumerowana karta akt ZUS).

Pismem z dnia 26 maja 2017r. organ rentowy zawiadomił M. J. o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy za okres od maja 2015r. do maja 2017r. Ubezpieczona nie podjęła przesyłki zawierającej ww. pismo (zawiadomienie o wszczęciu postępowania z dnia 26 maja 2017r. z potwierdzeniem odbioru, nienumerowane karty akt ZUS). Natomiast w dniu 4 stycznia 2018r. zostało sporządzone, także nie odebrane przez ubezpieczoną, zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy za okres od lutego 2012r. do listopada 2017r. (zawiadomienie o wszczęciu postępowania z dnia 4 stycznia 2018r. z potwierdzeniem odbioru, nienumerowane karty akt ZUS). Kolejnymi pismami z dnia 13 lutego 2018r. i z dnia 19 lutego 2018r. organ rentowy powiadomił ubezpieczoną o zakończeniu postępowania dowodowego. Ubezpieczona odebrała te zawiadomienia w dniu 20 lutego 2018r. oraz w dniu 26 lutego 2018r. (zawiadomienie o zakończeniu postępowania dowodowego z dnia 13 lutego 2018r. wraz z potwierdzeniem odbioru, nienumerowane karty akt ZUS, zawiadomienie o zakończeniu postępowania dowodowego z dnia 19 lutego 2018r. wraz z potwierdzeniem odbioru, nienumerowane karty akt ZUS).

W dniu 19 kwietnia 2018r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddział w W. wydał dwie decyzje:

1. numer (...), w której wskazał, że M. J. jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek i jej zadłużenie wraz z odsetkami za zwłokę naliczonymi na dzień wydania decyzji wynosi łącznie 56.774,93 zł, z czego:

- z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne za okres wrzesień 2012r. – listopad 2017r. w kwocie 28.556,40 zł plus odsetki za zwłokę w kwocie 4.929,00 zł;

- z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres wrzesień 2012r. – listopad 2017r. w kwocie 16.866,63 zł plus odsetki za zwłokę w kwocie 4.014,00 zł;

- z tytułu składek na Fundusz Pracy za okres październik 2014r. – listopad 2017r. w kwocie 2.151,90 zł plus odsetki za zwłokę w kwocie 257,00 zł;

2. numer (...), w której wskazał, że M. J. jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek i jej zadłużenie wraz z odsetkami za zwłokę naliczonymi na dzień wydania decyzji wynosi łącznie 22.569,58 zł, z czego:

- z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne za okres sierpień 2015r. – kwiecień 2017r. w kwocie 14.990,11 zł plus odsetki za zwłokę w kwocie 2.108,00 zł;

- z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres lipiec 2015r. – kwiecień 2017r. w kwocie 6.264,27 zł plus odsetki za zwłokę w kwocie 898,00 zł;

- z tytułu składek na Fundusz Pracy za okres lipiec 2015r. – kwiecień 2017r. w kwocie 1.315,20 zł plus odsetki za zwłokę w kwocie 156,00 zł

(decyzje ZUS: z dnia 19 kwietnia 2018r., numer (...) oraz z dnia 19 kwietnia 2018r., numer (...), nienumerowane karty akt ZUS).

M. J. złożyła odwołanie od decyzji z dnia 19 kwietnia 2018r. i organ rentowy po ponownej analizie jej konta wydał w dniu 5 czerwca 2018r.:

1. decyzję numer (...), którą uchylił w całości decyzję z dnia 19 kwietnia 2018r., numer (...);
2. decyzję numer (...), w której zmienił decyzję z dnia 19 kwietnia 2018r., numer (...) w ten sposób, że wysokość zadłużenia M. J. z tytułu nieopłaconych składek określił na łączną kwotę 54.520,12 zł, na którą złożyły się:
 - należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne za okres od stycznia 2013r. do listopada 2017r. w kwocie 28.052,79 zł plus odsetki za zwłokę w wysokości 4.686,00 zł;
 - należności z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od stycznia 2013r. do listopada 2017r. w kwocie 15.848,43 zł plus odsetki za zwłokę w wysokości 3.524,00 zł;
 - należności z tytułu składek na Fundusz Pracy za okres od października 2014r. do listopada 2017r. w kwocie 2.151,90 zł plus odsetki za zwłokę w wysokości 257,00 zł

(decyzje ZUS: z dnia 5 czerwca 2018r., numer (...) oraz z dnia 5 czerwca 2018r., numer (...), nienumerowane karty akt ZUS).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zgromadzonych w aktach organu rentowego, których wiarygodność nie budziła wątpliwości. Dokumenty te zostały sporządzone albo przez organ rentowy, albo przez ubezpieczoną, wobec czego ich autentyczność i treść nie były kwestionowane przez same strony oraz przez Sąd.

W części okoliczności faktyczne, stanowiące element stanu faktycznego ustalonego przez Sąd, nie były w sprawie sporne. Odnosi się to do kwestii związanych z tytułami ubezpieczeń M. J., okresami ich istnienia oraz kwestiami związanymi z częściowym tylko opłaceniem składek przez ubezpieczoną w związku z pozarolniczą działalnością gospodarczą. Dane odnośnie ww. kwestii organ rentowy podał w piśmie procesowym z dnia 6 sierpnia 2018r., a M. J. ich nie kwestionowała. Wobec tego Sąd przyjął, że ww. okoliczności nie są sporne, a zatem nie jest wymagane prowadzenie postępowania dowodowego w odniesieniu do tych okoliczności.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Postępowanie w sprawie odwołania M. J. od decyzji z dnia 19 kwietnia 2018r., numer (...) oraz postępowanie w sprawie odwołania od decyzji z dnia 19 kwietnia 2018r., numer (...) w części, w jakiej ZUS uwzględnił żądanie ubezpieczonej wydając decyzję z dnia 5 czerwca 2018r., numer (...), podlegały umorzeniu.

Zgodnie z art. 477¹³ § 1 k.p.c. zmiana przez organ rentowy zaskarżonej decyzji lub wojewódzki zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności zaskarżonego orzeczenia przed rozstrzygnięciem sprawy przez sąd - przez wydanie decyzji lub orzeczenia uwzględniającego w całości lub w części żądanie strony - powoduje umorzenie postępowania w całości lub w części. Poza tym zmiana lub wykonanie decyzji lub orzeczenia nie ma wpływu na bieg sprawy.

W rozpatrywanej sprawie organ rentowy prowadził niemalże równoległe dwa postępowania w sprawie wysokości zadłużenia z tytułu składek na koncie ubezpieczonej w związku z prowadzeniem pozarolniczej działalności gospodarczej z tym, że odnośnie dwóch różnych okresów, które jednak w części pokrywały się. Skutkiem wskazanego zdublowania prowadzonych postępowań było wydanie w tym samym dniu, tj. 19 kwietnia 2018r., dwóch decyzji

określających zadłużenie. Decyzja z dnia 19 kwietnia 2018r., numer (...), obejmująca okres od lipca 2015r. do listopada 2017r., który został objęty również decyzją z dnia 19 kwietnia 2018r., numer (...), została więc uchylona. Organ rentowy dokonał tego decyzją z dnia 5 czerwca 2018r., numer (...), uwzględniając w całości odwołanie ubezpieczonej, która negowała wydanie dwóch decyzji w części pokrywających się. Wobec tego postępowanie dotyczące odwołania od decyzji z dnia 19 kwietnia 2018r., numer (...), zostało umorzone na podstawie art. 477¹³ § 1 k.p.c.

W oparciu o ww. przepis Sąd umorzył również postępowanie dotyczące odwołania od decyzji z dnia 19 kwietnia 2018r., numer (...), ale tylko w takim zakresie w jakim organ rentowy wydając decyzję z dnia 5 czerwca 2018r., numer (...), uwzględnił odwołanie M. J. i zmniejszył zadłużenie z tytułu składek. Według organu rentowego za okres od września 2012r. do grudnia 2012r. składki uległy przedawnieniu, wobec czego w ww. decyzji z dnia 5 czerwca 2018r. tychże składek już nie uwzględniono. Skutkiem tego zadłużenie ogółem wynoszące 56.774,93 zł zostało zmniejszone do kwoty 54.520,12 zł. W części żądanie ubezpieczonej sformułowane w pierwszym odwołaniu zostało zatem uwzględnione i dlatego w oparciu o wskazany wcześniej przepis postępowanie w tej części należało umorzyć.

W ocenie Sądu bezzasadne było odwołanie M. J. od decyzji z dnia 5 czerwca 2018r., numer (...). Wskazaną decyzją Zakład uchylił wcześniejszą decyzję z dnia 19 kwietnia 2018r., naprawiając swój błąd polegający na zdublowaniu zadłużenia z tytułu składek za część okresu. Ubezpieczona m.in. tę okoliczność negowała, a kiedy organ rentowy podzielając jej stanowisko, uchylił jedną z decyzji, odwołała się od niej. W odwołaniu (k. 20) nie podała żadnych argumentów przemawiających za słuszością odwołania. Nie wskazała również w jaki sposób decyzja uchylająca wcześniejszą decyzję powinna być skorygowana. Wobec tego, jak również mając na względzie, że uchylenie decyzji z dnia 19 kwietnia 2018r., numer (...), było dla ubezpieczonej korzystne i w odwołaniu się od decyzji z dnia 5 czerwca 2018r., numer (...) nie miała żadnego interesu, Sąd oddalił odwołanie w tej części na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

Sąd nie uwzględnił również odwołań M. J. od decyzji z dnia 5 czerwca 2018r., numer (...) oraz od decyzji z dnia 19 kwietnia 2018r., numer (...) w części, w jakiej nie została ona zmieniona ww. decyzją z dnia 5 czerwca 2018r.

Ubezpieczona nie negowała, że za okres po zaprzestaniu pracy w (...) S.A., a więc od czerwca 2015r., powinna uiszczać składki jako osoba prowadząca działalność gospodarczą. Kwestionowała natomiast obowiązek składkowy w okresie wcześniejszym, kiedy była zatrudniona u ww. pracodawcy. Z odwołań oraz pism procesowych ubezpieczonej wynika, że była i jest przekonana, że skoro pracodawca opłacał składki, o czym była informowana przez ZUS i przez pracodawcę, to na niej jako na osobie prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą taki obowiązek nie spoczywał.

W ocenie Sądu stanowisko ubezpieczonej we wskazanym zakresie jest nieprawidłowe. Tytułem przypomnienia należy wskazać, że M. J. pracując w (...) S.A. przebywała na urlopie wychowawczym od dnia 29 czerwca 2012r. aż do zakończenia stosunku pracy, co nastąpiło 31 maja 2015r. W okresie spornym, za który ZUS naliczył składki w związku z prowadzoną przez ubezpieczoną działalnością gospodarczą, a więc od stycznia 2013r., nie świadczyła więc pracy, tylko korzystała z uprawnień związanych z rodzicielstwem. W związku z tym, przebywając na urlopie wychowawczym w trakcie zatrudnienia, w myśl art. 6 pkt 19 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017r., poz. 1778 ze zm.), zwanej dalej ustawą systemową, powinna podlegać z tego tytułu ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym. Składki w takim przypadku, zgodnie z art. 16 pkt 8 ustawy systemowej, byłyby finansowane przez budżet państwa za pośrednictwem Zakładu, z tym że ich płatnikiem zgodnie z art. 4 pkt 2a) ustawy systemowej, byłby pracodawca. W przypadku M. J. nastąpił jednak zbieg tytułów do ubezpieczeń społecznych, ponieważ ubezpieczona w tym czasie, kiedy przebywała na urlopie wychowawczym i z tego tytułu powinna podlegać ubezpieczeniom według przedstawionego schematu, prowadziła również pozarolniczą działalność gospodarczą. Kwestie związane z podleganiem ubezpieczeniom w przypadku zbiegu tytułów reguluje natomiast art. 9 ustawy systemowej. W ust. 6 (brzmienie obowiązujące od 1 września 2013r. do chwili obecnej) ustawodawca wskazał, że osoby, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 8, art. 6a ust. 1 i art. 6b ust. 1, a także osoby przebywające na urlopie wychowawczym podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym albo odpowiednio ubezpieczeniu emerytalnemu, jeżeli nie mają ustalonego prawa do emerytury lub renty i nie mają innych tytułów rodzących obowiązek ubezpieczeń społecznych. Ten sam przepis od września 2009r. do września 2013r. stanowił

natomiast, że osoby, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 8, i osoby przebywające na urlopiach wychowawczych podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, jeżeli nie mają ustalonego prawa do emerytury lub renty i nie mają innych tytułów rodzących obowiązki ubezpieczeń społecznych.

Zarówno jedno, jak i drugie brzmienie art. 9 ust. 6 ustawy systemowej, nie budzi wątpliwości co do tego, że osoba przebywająca na urlopie wychowawczym podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tego tytułu według modelu, który został wskazany na początku rozważań dotyczących tego zagadnienia, jeśli nie ma innego tytułu rodzącego obowiązki ubezpieczeń społecznych. Jeśli taki posiada, to właśnie z tego tytułu podlega ubezpieczeniom i tak też było w przypadku M. J.. Ponieważ ubezpieczona w czasie, gdy przebywała na urlopie wychowawczym prowadziła pozarolniczą działalność gospodarczą, to w okresie od 1 stycznia 2013r. (data oznaczona przez ZUS w decyzji z dnia 5 czerwca 2018r.; w okresie wcześniejszym składki uległy przedawnieniu) do 31 maja 2015r. (data zakończenia urlopu wychowawczego i stosunku pracy w (...) S.A.) była zobowiązana opłacać składki na ubezpieczenia społeczne jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą. Obowiązku tego nie uchylała błędna informacja udzielona ubezpieczonej przez księgową, na co ubezpieczona wskazała w piśmie procesowym z dnia 21 sierpnia 2018r. (k. 35 – 36) ani nawet rozliczanie składek przez (...) S.A. Składki za ww. okres powinny być opłacane przez ubezpieczoną w związku z prowadzoną przez nią działalnością gospodarczą i finansowane właśnie przez ubezpieczoną, a nie przez budżet państwa.

Na taką jak zaprezentowana interpretację przepisu art. 9 ust. 6 ustawy systemowej wskazuje orzecznictwo. W uchwale składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 23 maja 2006r. (III UZP 2/06) wskazano, że osoby, które w okresie pobierania zasiłku macierzyńskiego lub urlopu wychowawczego pozostają w stosunku pracy i równocześnie prowadzą pozarolniczą działalność podlegają ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu prowadzenia tej działalności (art. 6 ust. 1 pkt 5 w związku z art. 9 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych - Dz.U. Nr 137, poz. 887 ze zm.). Podobne stanowisko zostało zaprezentowane również w wyrokach Sądu Najwyższego: z dnia 22 lutego 2010r. (I UK 240/09), z dnia 14 czerwca 2005r. (I UK 280/04) oraz dnia 27 września 2006r. (I UK 70/06).

Uwzględniając ww. okoliczności, od stycznia 2013r. do listopada 2017r. M. J. powinna opłacać składki w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą. Dotyczy to składek na ubezpieczenia społeczne, jak i składek na ubezpieczenie zdrowotne. W przypadku tej ostatniej składki należy sięgnąć do regulacji zawartych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczenia opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2018r., poz. 1510) – art. 66, art. 74 i art. 82. Ostatni z przepisów wskazuje, że w przypadku gdy ubezpieczony uzyskuje przychody z więcej niż jednego tytułu do objęcia obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego, o którym mowa w art. 66 ust. 1 ustawy, to składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacana jest z każdego z tych tytułów odrębnie.

M. J. kwestionując decyzje ZUS negowała nie tylko obowiązek opłacania składek, ale i ich wysokość. Odnosząc się do zarzutów ubezpieczonej w tym zakresie wskazać należy, że organ rentowy za okres 24 miesięcy od daty zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą wyliczył ubezpieczonej składki na ubezpieczenia społeczne (bez ubezpieczenia chorobowego) w preferencyjnej wysokości. W okresie styczeń – grudzień 2013r. wynosiły one 141,36 zł miesięcznie, natomiast od stycznia do września 2014r. (we wrześniu 2014r. upłynęło 24 miesiące od rozpoczęcia działalności) – 148,43 zł miesięcznie. W tym czasie ubezpieczona nie była zobowiązana opłacać składek na Fundusz Pracy. Od października 2014r. powstał obowiązek opłacania składek na ubezpieczenia społeczne w pełnej wysokości oraz składek na Fundusz Pracy. Minimalne miesięczne składki na ubezpieczenia społeczne, które ZUS w zaskarżonych decyzjach uwzględnił do wyliczenia zadłużenia wynosiły: w 2014r. – 661,92 zł, w 2015r. za styczeń, luty i marzec – 699,56 zł, a za pozostałe miesiące 2015r. - 696,47 zł, w 2016r. – 713,35 zł i w 2017r. – 749,94 zł. Składki na Fundusz Pracy to natomiast: za 2014r. – 55,07 zł, za 2015r. – 58,20 zł, za 2016r. – 59,61 zł i za 2017r. – 62,67 zł.

Podstawę obliczenia ww. składek na ubezpieczenia społeczne określają w przypadku prowadzących działalność gospodarczą art. 18 ust. 8 oraz art. 18a ustawy systemowej Pierwszy z powołanych przepisów stanowi, że podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5 i 5a,

stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek, ogłoszonego w trybie art. 19 ust. 10 na dany rok kalendarzowy. Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku. Z kolei art. 18 a ust. 1 przewiduje, że podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 1, w okresie pierwszych 24 miesięcy kalendarzowych od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia.

Zgodnie z art. 18a ust. 1 ustawy systemowej, za okres styczeń 2013r. – wrzesień 2014r. ZUS uwzględnił składkę w preferencyjnej wysokości w kwotach miesięcznych, które zostały wskazane. Z kolei za okres od października 2014r. do listopada 2017r. składki na FUS zostały obliczone w wysokości minimalnej, zgodnie z art. 18 ust. 8 ustawy systemowej. Podobnie, w kwocie minimalnej organ rentowy uwzględnił składki na Fundusz Pracy. Zostały one naliczone od października 2014r., a więc po upływie 24 miesięcy od zgłoszenia do ubezpieczeń. Wcześniej, za okres, za który ZUS naliczył składki preferencyjne w pierwszych 24 miesiącach, ubezpieczona składki na FP nie miała obowiązku opłacać i ona nie została w tym okresie uwzględniona. Prawidłowo, dopiero od października 2014r. organ rentowy ją uwzględnił w minimalnej miesięcznej wysokości. Podobnie składka na ubezpieczenie zdrowotne została naliczona prawidłowo z tym, że w jej przypadku przywilej odprowadzania preferencyjnych składek nie ma zastosowania.

Zgodnie z art. 81 ust. 2 ustawy o świadczenia opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 75% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego, włącznie z wypłatami z zysku, ogłaszanego przez Prezesa GUS w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski". Zgodnie z ww. przepisem ZUS w latach 2013 – 2017 przyjął do wyliczenia wysokości zadłużenia minimalne kwoty składek na ubezpieczenie zdrowotne, które wynosiły: w 2013r. – 261,73 zł miesięcznie, w 2014r. – 270,40 zł miesięcznie, w 2015r. – 279,41 zł miesięcznie, w 2016r. – 288,95 zł miesięcznie i w 2017r. – 297,28 zł miesięcznie.

Przy tym wskazać należy, że w tych miesiącach roku 2015, za które ubezpieczona zapłaciła należne składki bądź ich część, kwota zadłużenia jest mniejsza bądź w ogóle nie została uwzględniona (dotyczy to składek na FUS za maj – lipiec 2015r. i częściowo za sierpień 2015r.; składek na FUZ za maj i czerwiec 2015r. oraz składek na FP za maj i czerwiec 2015r.).

Podsumowując, kwota składek, które wyliczył ZUS wydając zmienioną decyzję z dnia 5 czerwca 2018r., numer (...), jest poprawna. Poprawnie zostały naliczone również odsetki. Zgodnie z art. 23 ustawy systemowej, od nieopłaconych w terminie składek należne są od płatnika składek odsetki za zwłokę, na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017r., poz. 201, 648, 768, 935, 1428 i 1537) z wyłączeniem art. 56a (ust. 1). Odsetek za zwłokę nie nalicza się, jeżeli ich wysokość nie przekraczałaby 6,60 zł (ust. 1a). Wyegzekwowane odsetki za zwłokę oraz opłata prolongacyjna od składek, o których mowa w art. 22 ust. 3, są, proporcjonalnie do wysokości składek, odprowadzane do otwartego funduszu emerytalnego oraz ewidencjonowane na subkoncie, o którym mowa w art. 40a (ust. 2). Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do składek opłacanych ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (ust. 4).

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997r. – Ordynacja podatkowa, mająca odpowiednie zastosowanie do odsetek od należności składkowych, w art. 53 określającym zasady naliczania odsetek za zwłokę przewiduje, że odsetki za zwłokę naliczane są od dnia następującego po dniu upływu terminu płatności podatku lub terminu, w którym płatnik lub inkasent był obowiązany dokonać wpłaty podatku na rachunek organu podatkowego (§ 4). Stosując odpowiednio wskazany przepis, ZUS naliczył więc odsetki od poszczególnych zaległych kwot składek na FUS, FUZ i FP poczynając od dnia następnego po upływie terminu płatności i nie miał podstaw, by od ich naliczenia odstąpić albo by wyliczeniami nie obejmować części okresu. Co prawda, jak wskazała ubezpieczona, wniosek o rozliczenie konta złożyła w maju 2016r., jednak okoliczność, że ZUS wydał decyzje dopiero w kwietniu 2018r., nie ma wpływu na obowiązek naliczenia odsetek za zwłokę. Wynika to zdaniem Sądu po pierwsze, z brzmienia powołanego przepisu ustawy – Ordynacja podatkowa, który takiej możliwości nie przewiduje, po drugie zaś, wiąże się z tym, że w myśl art. 46 ust. 1 ustawy systemowej,

to płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. Z tego obowiązku, jak również z obowiązku zapłaty odsetek w razie opóźnienia nie zwalnia płatnika składek złożenie wniosku o rozliczenie konta.

Konkludując, zdaniem Sądu, zarówno sam tytuł podlegania ubezpieczeniom i opłacania składek w okresie od stycznia 2013r. do listopada 2017r., jak i wysokość składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy, zostały ustalone przez organ rentowy prawidłowo. Odwołania M. J. od decyzji z dnia 5 czerwca 2018r., numer (...) oraz od decyzji z dnia 19 kwietnia 2018r., numer (...) w części, w jakiej nie została ona zmieniona ww. decyzją z dnia 5 czerwca 2018r., podlegały zatem oddaleniu na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

ZARZĄDZENIE

(...)